

Lieve COOREMAN

*Voormalig directrice
Missio-Antwerpen*

Op school las ze Matteüs 25, 40: „Alles wat gij voor een van de geringsten van mijn broeders hebt gedaan, hebt gij voor Mij gedaan.” Sindsdien is die Bijbelpassage het leidmotief in het leven van Godelieve COOREMAN. Jarenlang zette de voormalige directrice van Missio-Antwerpen zich in voor de arme Haïtianen. Ze vertelt over haar ervaringen, over lijden en kwaad, en over de betekenis van Pasen.

‘Ik voel me meer dan ooit door Hem beminde’

Bert CLAERHOUT

Ze is een oorlogskind, geboren in 1942 in Grembergen bij Dendermonde. Maar ze is ook een Scheldekint, want telkens als Lieve COOREMAN de Schelde ziet, fleurt ze onmiskenbaar op. Ze blikt met veel heimwee terug op haar kindertijd, toen ze met haar broer en zussen op blote voeten door het korenveld liep. Dat korenveld verruilde ze eerst voor Haïti en later voor een wereld zonder grenzen.

–*Het sociaal engagement zit blijkbaar in uw genen?*

Dat kun je wel stellen. Mijn ouders leefden sober en bescheiden. Mijn vader was arbeider en samen met mijn moeder zeer sterk geëngageerd in de parochie. Op m'n achttiende – ik was toen Chiroleidster – wilde ik naar het buitenland om melaatsen te verzorgen. In Brussel vertelden ze me echter dat ze weinig met me konden aanvangen, omdat ik dokter noch verpleegster was. En dus ging ik verpleegkunde studeren. Dat ik naar het buitenland zou trekken, stond hoe dan ook vast.

–*Toch duurde het nog een hele poos voor het zover was?*

Inderdaad. Na mijn studies werkte ik als thuisverpleegster in Dendermonde. Ik deed die job graag. Als thuisverpleegster sta je dicht bij de mensen en heb je kansen te over om hen helpen. Maar dat was mijn roeping niet. Ik droomde van India en Pakistan. Toen het bijna zover was, barstte in Pakistan het geweld los en werd het weer niks. Tot een scheutist me vertelde dat ze iemand zochten voor Haïti. Ik wist toen niet eens waar Haïti lag... Ik ben in 1971 vertrokken, ter plekke leerde ik meteen de plaatselijke taal, het creools, en ging aan de slag. Ik werkte nabij Fort-Liberté, in het noordoosten van het land, als verpleegster voor een medisch-sanitair project.

–*Was het een cultuurshock?*

Zeker. Ik wist niet wat ik zag, toen ik daar toekwam. Zoveel miserie, ik hield het niet voor mogelijk. Geen werk, geen eten, geen medische verzorging, geen hoop. De troosteloosheid en de ellende maakten me verdrietig. Tegelijk zag ik voortdurend blij en dankbare gezichten. Ik heb veel gebeden opdat God de Haïtianen toch een beetje geluk zou geven.

In 1979 moest ik terugkeren. Uitgerend op Goede Vrijdag. Hartproblemen, botulisme, uitputting. De dokters verplichtten me te rusten. Meer dan drie jaar mocht ik niet werken.

–*Uiteindelijk kon u als animatrice bij Missio terecht?*

Ik was daar erg blij mee. Missio bracht me opnieuw in contact met de wereldkerk. Mijn gezondheid werd gaandeweg beter en in 1989 werd ik directrice van Missio voor het bisdom Antwerpen. Elk jaar, tijdens mijn vakantie, reisde ik naar een of ander land. Onder meer naar China, India, Brazilië en Cuba. Daar zocht ik contact met vertegenwoordigers van de plaatselijke Kerken en religieuze gemeenschappen. Ook na mijn pensionering in 2002 bleef ik reizen. Reizen zit me in het bloed, ik moet de wereld kunnen zien. Soms vind ik het hier zo eng.

„God wil het kwaad niet.
Hij geeft ons wel de kracht
alle kwaad en onheil te
doorstaan”

–*Nog naar Haïti teruggekeerd?*

Uiteraard, drie keer zelfs na mijn pensionering. Haïti heeft voor altijd mijn hart gestolen. Bovendien wilde ik de plaatsen terugzien waar ik heb gewerkt en gewoond.

–*En?*

Triest. De huizen staan er verkommerd bij, het onkruid tiert welig. Toch bleef ik naar Haïti teruggaan, telkens voor een tiental weken. Ik hielp waar ik kon, onder meer bij de scheutisten in Bois de Laurence.

Toen ik de beelden van de aardbeving zag, die het land op 12 januari trof, wilde ik niets liever dan te gaan helpen, maar mijn gezondheid laat dat niet meer toe. De zusters daar lieten me weten dat grote delen van Port-au-Prince met grond zijn gelijk gemaakt. En de Haïtianen hadden al niets.

–*Ondertussen bent u een tweede keer door een ernstige ziekte getroffen. Hoe ging u daarmee om?*

De eerste keer was ik kwaad en opstandig. Ik wilde snel naar Haïti terug, maar

Lieve Cooreman: „Sociaal engagement zit in mijn genen.” © Frank Bahnmüller

besepte dat mijn ziekte dat niet toeliet en dat ze mijn leven bepaalde en ingrijpend veranderde. De tweede keer was ik veeleer verdrietig dan opstandig. Ik kon het lijden beter relativiseren. Ik dacht aan al die mensen in mijn omgeving die het veel slechter hadden dan ik. En ik putte troost en kracht uit het gebed. Er is niets in ons lijden dat Jezus niet zelf heeft meegemaakt. Het begon voor Hem al van kindsbeen af: geboren worden in een stal en kort daarna moeten vluchten naar Egypte. Later werd Hij geconfronteerd met verraad, veroordeling en kruisiging. Leg zijn kruisweg op wat er vandaag in de wereld gebeurt, en je beseft dat je lang niet de enige bent die lijdt door ziekte of kwaad. Zijn kruisweg herhaalt zich dagelijks, hier en elders. Mijn geloof heeft me in mijn ziekte de nodige rust geschonken. Ik voel me meer dan ooit in Hem geborgen en door Hem beminde.

–*Kort nadat u opnieuw in Dendermonde ging wonen, was er de dramatische moordpartij in een kindercrèche. Een van de vermoorde kinderen was het zoontje van een kennis van u. Wat denkt u dan?*

Het was een vreselijke ervaring. Ik heb in Haïti veel meegemaakt, maar dat was van een andere orde. Het gebeuren leerde me dat het kwaad, ook al wordt het in onze cultuur vaak ontkend, altijd en overal kan toeslaan. Maar het leerde me ook dat een christen, ondanks al het doorstane leed, zich nooit met kwaad en onheil kan verzoenen. Dat zoiets gebeurt, is nooit de wil van God. Hij geeft ons wel de kracht zulke vreselijke gebeurtenissen te doorstaan.

–*We hadden het over God en het lijden, maar wat betekent Pasen voor u?*

Voor mij is Pasen zonder meer de bevestiging dat God bestaat. De verrijzenis van Christus geeft me hoop en doet me verwachtingsvol uitzien naar het eeuwige leven. En dat eeuwige leven is voor mij synoniem met eeuwige liefde. Ik geloof dat onze God een God van liefde is en dat ook wij tot zo'n leven van liefde zijn bestemd. Niet voor niets komt liefde voor God en voor de medemens bij alle heiligen op de eerste plaats. Heiligen zijn zo transparant, dat ze het licht van de Verrezen Christus uitstralen. Het is het licht van de eeuwige liefde en goedheid.